

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра цивільно-правових дисциплін

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра цивільно-правових дисциплін

ВПЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОГО ПРАВА

24 лютого 2017 р.

ОДЕСА

УДК 347.1 (477)(4/9)

ББК 67.404+67.99

В 80

Рекомендовано до друку рішенням кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 10 від 01.03.2017 року)

Упорядник:

Церковна О.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін.

Редактори:

Маковій Віктор Петрович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ;

Зайцев Олексій Леонідович – кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін Харківського національного університету внутрішніх справ;

Андрієнко І.С. – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри цивільно-правових дисциплін Одеського державного університету внутрішніх справ.

Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права : матеріали всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції м. Одеса, 24 лютого 2017 р. / редкол. В.П. Маковій та ін. – Одеса, ОДУВС, 2017. – 173 с.

Збірник містить матеріали доповідей всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права» (Одеса, 24 лютого 2017 р.). У роботі конференції взяли участь науковці, науково-педагогічні працівники вищих навчальних закладів, докторанти, ад'юнкти та магістранти з 15 українських навчальних закладів юридичного профілю, а також Академії поліції МВС Азербайджанської республіки, Бакинського державного університету, Гродненського державного університету імені Янки Купали (м. Гродно, Республіка Білорусь).

Збірник може бути використаний перемінним складом юридичних навчальних закладів, науковцями, практичними працівниками, які цікавляться проблемами впливу інтеграційних тенденцій на розвиток вітчизняного права.

© Одеський державний університет внутрішніх справ, 2017

Церковна О.В.

Кандидат юридичних наук, доцент, доцент
кафедри цивільно-правових дисциплін
Одеського державного університету
внутрішніх справ

СТЯГНЕННЯ АЛІМЕНТІВ НА ДІТЕЙ: ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОВІДНОСИН

В наш час в судах загальної юрисдикції значну частину складають спори із аліментних відносин [1]. З огляду на це, вивчення особливостей розгляду та вирішення справ даної категорії є актуальним, оскільки має як теоретичне, так і практичне значення. Аналіз зазначених особливостей дозволить значною мірою уникнути помилок при застосуванні норм матеріального і процесуального права, і, тим самим, сприятиме ефективному захисту прав та інтересів учасників аліментних відносин.

Актуальність даної теми підтверджується також тим, що хоча Сімейний кодекс України (далі – СК) передбачає договірне регулювання аліментних відносин, зацікавлені особи, як і раніше, віддають перевагу стягненню аліментів у судовому порядку, що викликає необхідність приділяти увагу проблемам, пов'язаним із вирішенням справ про стягнення аліментів.

Розглядувані питання підіймалися і вивчалися у наукових дослідженнях, зокрема у працях Л. В. Афанасьєвої, В. В. Єфременко, І. В. Жилінкової, В. А. Кройтора, З. В. Ромовської, Л. В. Сапейко та ін..

Визначення окремих особливостей при вирішенні справ про стягнення аліментів на дітей, в наш час потребують значної уваги.

Законодавством закріплено обов'язок батьків утримувати дитину до досягнення нею повноліття, а способи його виконання, зокрема тим із батьків, хто проживає окремо від дитини, визначаються за домовленістю між ними [2].

Отримати аліменти в Україні можна двома способами: 1) взаємна домовленість сторін – батьки мають право самостійно визначити порядок сплати аліментів на дитину, шляхом укладення та посвідчення договору у нотаріуса (у разі порушення договору про сплату аліментів, стягнення аліментів проводиться виконавчим написом нотаріуса); 2) стягнення аліментів через суд – якщо у батьків виникла суперечка щодо виплати аліментів на дитину, тоді стягнення аліментів проводиться через суд.

У випадку, коли мирним шляхом домовитися про розмір та періодичність стягнення аліментів батькам не вдається, а також, коли той з батьків, який проживає окремо від дитини не бажає сплачувати грошові кошти на утримання дитини, СК передбачена можливість примусового їх стягнення.

Слід розуміти, що суб'єктом аліментних правовідносин є дитина, яка має право на одержання утримання від свого батька (батьків). Але, будучи недієздатною або частково дієздатною, дитина не може сама пред'являти позов, тому він пред'являється її представником від свого імені. Але останній є лише представником позивача, яким виступає сама дитина.

На нашу думку, неоднозначним є положення ч. 2 ст. 165 СК про те, що одночасно з позбавленням батьківських прав суд може на вимогу позивача або за власною ініціативою вирішити питання про стягнення аліментів на дитину. Дане положення дещо суперечить як принципам диспозитивності цивільного процесу, так і процесуальному становищу суду, правам та обов'язкам судді. Оскільки в ст. 11 Цивільного процесуального кодексу України (далі - ЦПК) зазначено, що суд розглядає цивільні справи не інакше як за зверненням фізичних чи юридичних осіб, поданим відповідно до ЦПК, в межах заявлених ними вимог [3].

Відповідно до ч. 3 ст. 181 СК, за рішенням суду кошти на утримання дитини (аліменти) присуджуються у частці від доходу її матері, батька або у твердій грошовій сумі. СК, на відміну від Кодексу про шлюб та сім'ю (1969 р.), не визначає фіксованих часток аліментів, він закріпив нову концепцію визначення розміру аліментів на дитину, що надає вирішального значення реальному матеріальному станові платника аліментів, врахуванні матеріального становища дитини, стану здоров'я дитини та її батьків.

Відповідно до прийнятих державою нормативно – правових актів мінімальні аліменти на дитину в Україні складають 30% від загального прожиткового мінімуму, визначеного законом для утримання дитини певного віку. Даний принцип відрахування коштів є найбільш вірним з точки зору законодавця. Щодо іншого підходу до даної процедури, то він може істотно обмежити права і потреби дітей.

Це означає, що позивачеві чи його представнику, зацікавленому в призначенні якнайбільшої суми аліментів доведеться зібрати докази про реальний матеріальний стан відповідача, а останній для того, щоб розмір аліментів був меншим, може надати суду докази про наявність у дитини майна, яке приносить їй певні доходи. Як вдало помічає З. В. Ромовська, у зв'язку з тим, що реально змінився предмет доказування (за Кодексом 1969 р. позивачу фактично не треба було нічого доводити), справи про стягнення аліментів на дітей перестали бути дріб'язковими, такими, що не вимагають затрат часу та зусиль [5].

Необхідно пам'ятати, що аліменти, одержані на дитину, є власністю того з батьків, на ім'я кого вони виплачуються, але повинні використовуватися за цільовим призначенням. За заявою платника аліментів або за власною ініціативою орган опіки та піклування перевіряє цільове витрачання аліментів. Якщо буде встановлено нецільове витрачання аліментів платник аліментів, має право звернутися до суду з позовом про зменшення розміру аліментів або про внесення частини аліментів на особистий рахунок дитини.

Сімейний кодекс України містить норму, відповідно до якої за домовленістю між батьками дитини той із них, хто проживає окремо від дитини, може брати участь у її утриманні і в натуральній формі.

Слід зазначити, що тривалий час в Україні аліментні правовідносини регулювалися виключно імперативними нормами. Стандартний підхід до стягнення аліментів не надавав можливості учасникам цих відносин обрати найбільш прийнятний спосіб виконання аліментних обов'язків і не сприяв належному захисту їх прав та законних інтересів [6, с. 87].

В основі СК України диспозитивні засади регулювання сімейних відносин, і це відкрило можливість їх сторонам укласти договори про сплату аліментів, де визначати розмір та строки їх виплати, і тим самим уникати звернення до судових органів.

У разі невиконання одним із батьків свого обов'язку за договором аліменти з нього можна стягнути на підставі виконавчого напису нотаріуса. У разі невиконання в добровільному порядку обов'язку по сплаті зобов'язаною особою аліментів їх з нього можна стягнути в судовому порядку, попередньо розірвавши договір про сплату аліментів.

Виходячи із вищезазначеного вважаємо, що справи про стягнення аліментів мають істотні особливості щодо суб'єктного складу, повноважень суду, доказування та деяких інших елементів, які повинні враховуватися для правильного вирішення таких справ і забезпечення захисту прав учасників аліментних правовідносин.

Література:

1. Єдиний державний реєстр судових рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: reyestr.court.gov.ua
2. Сімейний кодекс України від 14.10.2011 р. № 2947-14 // Відомості Верховної Ради України від 31.05.2002. - 2002. - № 21. - Ст. 135.
3. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 40-41, 42. - Ст.492.
4. Кодекс про шлюб та сім'ю України від 20.06.1969 № 2006-VII // Відомості Верховної Ради УРСР від 27.06.1969. – 1969. - № 26. – Ст. 204. (втратив чинність)
5. Ромовська З.В. Розмір аліментів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://advokat-lviv.com.ua>
6. Кройтор В. А. Особливості порядку стягнення аліментів на неповнолітніх дітей // Університетські наукові записки. – 2013. - № 1 (45). - С. 86-93.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Бичкова С.С., Говорова І.В. Запозичення європейського досвіду при регулюванні шлюбних правовідносин в Україні	5
Гущин І.В., Петречук А.В. Сравнительная оценка законодательства в области обращения с отходами Республики Беларусь и Европейского союза	7
Заїка Ю.О. Використання досвіду зарубіжних країн в сфері захисту особистих немайнових прав	9
Камінська Н.В., Волкова-Титинець М.Н. Захист житлових прав в контексті інтеграційних процесів	12
Харитонов Є.О., Харитонova О.І. Правова адаптація у контексті сучасних інтеграційних тенденцій	14
Аврамова О. Є. Концептуальні напрямки розвитку житлового законодавства	17
Андрієнко І.С., Фарзалієва Назакет Мугабіл кизи Міжнародні стандарти соціального забезпечення: окремі аспекти	18
Антоненко О.А., Плеван М.І. Значення трудової дисципліни	21
Бахаєва А. С. Інтерес неповнолітніх, як умова дійсності правочину	22
Бобко В.Г. Проблеми реалізації права на працю осіб похилого віку	23
Богустов А.А. Процесс правовой инфильтрации в модельном законодательстве об интеллектуальной собственности	26
Бодяк Н.Е. Жилищная политика Республики Беларусь в контексте интеграционных процессов	28
Будяченко О.М. Щодо прав іноземців на землі водного фонду в Україні	30
Вайда Т.С. Інтеграція екології та освіти як сучасний компонент професійної підготовки студентів-правознавців й умова удосконалення профілактики правопорушень у сфері природоохоронного законодавства	33
Валєєв Р.Г. Процедура атестації працівників національної поліції в контексті інтеграційних тенденцій	35
Веренкіотова О.В. Склад та цільове призначенні земель України	38
Волкович О.Ю. Актуальні питання реформування господарських відносин при реалізації державної регуляторної політики	40

Воронова О.В. Законодавче забезпечення земельної реформи	44
Гамбург І.А. Вплив глобалізаційних та інтеграційних процесів на розвиток законодавства України про технічне регулювання у сфері господарювання	46
Гелемей М.О., Носатова А.А. Інститут неплатоспроможності (банкрутства) проблеми та шляхи вдосконалення	48
Голенко Н.М. Службово-бойова діяльність як складова службово-трудової діяльності працівників поліції підрозділу спеціального призначення	49
Гоштинар С.Л. Значення функцій юридичної відповідальності при земельних правопорушеннях	51
Давидова І.В. До питання про тлумачення змісту міжнародних договорів	53
Даниленко С.К. Таємниця усиновлення: проблеми та сучасні погляди	55
Деледивка С. Г. Місце договору про розміщення реклами в системі цивільно-правових договорів	57
Дембіцька С.Л. Забезпечення основних прав сторін, як учасників трудового договору	58
Дрішлюк В.І., Сінянян Д.Е. Державне управління інвестиційною діяльністю в Україні	61
Дубенко О.М., Гоян В.І. Правила здійснення договірної роботи: господарсько-правовий аспект	64
Дутко А.О. До питання про правову природу репродуктивних прав	66
Д'ячкова Н.А. До питання щодо можливості призначення опікунів у заповіті	68
Журавель А.В., Лапа К. Л. Інвестиційна діяльність на ринку цінних паперів	70
Зайцев О.Л. Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток тендерного права	72
Кісель В.Й., Бушняк (Пенєва) О.В. Реалізація теорій юридичної особи в чинному законодавстві	74
Киян В.Я. Щодо розмежування понять трудові спори, трудові конфлікти	76
Коломієць Ю.М. Вплив зарубіжних тенденцій на соціальну політику та розвиток права соціального забезпечення	78

Корчова Г.Л. Про стан нормативно-правового забезпечення академічної мобільності українських здобувачів	80
Кройтор В.А. Встановлення змісту і меж процесуальної активності суду в цивільному судочинстві	82
Кузніченко О.В. Захист службово-трудових прав працівників Національної поліції (організаційно-правовий аспект) ...	85
Кучер В.О. Поняття непорушності права власності у практиці європейського суду з прав людини	87
Кучерук К.І. Деякі питання здійснення та захисту сімейних прав засуджених до позбавлення волі	89
Мовсисян К.А., Богустов А.А. Коллизионное регулирование расторжения брака на международном уровне	92
Маковій В.П., Тайбішлак І.П. Деякі питання щодо права власності релігійних організацій	95
Мамедов Рашад Юсиф оглы, Соотношение субинституты «испытание при приеме на работу» и «аттестация работников» в современном трудовом праве	97
Мирза С.С. Цивільно-правовий статус ревізійної комісії у відносинах з управління багатоквартирним будинком .	99
Мироненко В.П. Поняття та види правового режиму земель сільськогосподарського призначення	101
Нагорна А.О. Правові аспекти шлюбного договору	103
Некіт К.Г. До питання про правовий статус довірчого власника за модельними правилами європейського приватного права (dcfr)	105
Нікуліна Н.А., Тайбішлак І. П. Правовий механізм ліцензування торгової діяльності	107
Пономарьова Т.С. Договір як домовленість у цивільному праві України	111
Панченко О.І. Особливості цивільно-правової відповідальності поліцейських у Республіці Польща	113
Парасюк В.М., Парасюк Н.М. Проблемні аспекти визначення правової природи бездокументарних цінних паперів	116
Пасайлюк І.В. Юридична природа окремого провадження	118
Пашенко О.М. Еволюція правового статусу фермерських господарств в процесі розвитку вітчизняного законодавства	121
Пилипенко С.А. Право користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис)	122

Піхурець О.В. Нові напрямки розвитку правового регулювання відносин пов'язаних з використанням авторських творів	125
Продайко С.В., Гайдук Ю.А. Особливості захисту прав власника земельної ділянки в господарському судді	128
Резніченко С.В., Руда Т.О. Електронний договір як особлива форма договірної права	130
Римарчук Р.М. Міжнародний договір, як основне джерело міжнародно-правового регулювання інтеграційних процесів	132
Середницька І.А., Гаман А. Порядок державної реєстрації суб'єктів господарювання	134
Сіряченко І.І. Сучасний стан правового регулювання екологічної безпеки населених пунктів України та підходів до створення правової урбоекотології в Україні	136
Степаненко Т.В. Загальні положення судового захисту колективних прав споживачів у праві європейського союзу	138
Тарнавська М.І., Паращич В.П. Недійсність правочинів: український та європейський досвід	140
Тіхонова М.А. Огляд національного законодавства, що регулює спортивні правовідносини	142
Церковна О.В. Стягнення аліментів на дітей: характеристика правовідносин	146
Циганюк Ю.В. Особливості реалізації норм цивільного процесуального кодексу України у кримінальному провадженні	148
Червонецький В.В., Албул С.В. Напрями взаємодії Національної поліції з державною пенітенціарною службою України у протидії злочинам.....	150
Чернега В.М. Неправозгідність усиновлення дитини особами однієї статі та шлюбів з їх участю	152
Шаповал Л.І. Щодо деяких особливостей укладання шлюбного договору в Україні та за кордоном	154
Шишка О.Р. Юридична особа волездатна чи неволездатна : проблема предмету цивільного права	157
Юсимова Туркан Айдын Собственность как экономическая и юридическая категория	159
Баліцька О.Ю., Гринько В.Р. Використання іноземного досвіду при підготовці справи до судового розгляду у цивільному процесі України	162

Грабар Н.М., Горбатюк О.М.

Участь сторін у процесі доказування за цивільно-процесуальним законодавством України .. 164

Демків Р.Я., Янківський А.О.

Нотаріальне посвідчення договору фінансового лізингу 166

ЗМІСТ 168

Наукове видання

**ВПИЛИВ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ НА РОЗВИТОК
ВІТЧИЗНЯНОГО ПРАВА**

Матеріали Всеукраїнської
науково-практичної інтернет-конференції
24 лютого 2017 р

Матеріали опубліковані в авторській редакції

Підписано до друку 01.03.2017. Формат 60х90/8. Папір офсетний.
Гарн. «Times New Roman» Друк цифровий. Ум. друк. арк. 18,5.

Наклад 100 прим.

Видавництво ОДУВС

м. Одеса, вул. Успенська, 1

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3507 від 25.06.2009 р.
тел. 0487431393; 0949464393 email – ndrvt1@gmail.com